

TANDEMHYPPYMESTARIKOULUTUS JA -KELPOISUUS

1 Koulutuksen yleisjärjestelyt

Tandemhyppymestarikurssin koulutus tapahtuu Suomen Ilmailuliitto ry:n (SIL ry) hyväksymän tandemeksaminaattorin järjestämänä. Suomen Ilmailuliitto ry pitää luetteloa hyväksymistään eksaminaattoreista.

Tandemhyppymestarikoulutus on järjestelmä- ja valmistajakohtainen ja antaa kelpoisuuden vain kyseisen valmistajan tandemlaskuvarjokaluston käyttöön.

Kurssin läpäiseminen edellyttää kaikkien vaiheiden hyväksyttyä suorittamista. Kurssin eksaminaattori toteaa kaikkien vaiheiden läpäisyn.

2 Määritelmät

Tässä koulutusohjelmassa käytetään seuraavia määritelmiä, ellei erikseen ole muuten mainittu:

- **Kokelas** on kurssille osallistuva hyppääjä, josta koulutetaan tandemhyppymestaria.
- **Kokelashyppymestari** on kurssihypyillä tandemhyppymestarin asemassa toimiva kurssilainen.
- **Oppilas** on tandemoppilaan asemassa toimiva hyppääjä, joka voi olla kurssilainen, eksaminaattori tai muu eksaminaattorin määrittämä hyppääjä.
- **Eksaminaattori** on kurssin vastuullinen kouluttaja, jolla on SIL ry:n ja valmistajan myöntämä tandemeksaminaattorin kelpoisuus.
- **Evaluaattori** on eksaminaattorin nimeämä kokenut tandemhyppymestari, joka toimii kurssin apukouluttajana. Evaluaattori voidaan oikeuttaa myös hyppäämään eri tasoja.

3 Koulutuksen tavoite

Koulutuksen tavoitteena on tandemhyppymestarin tehtävien edellyttämän teoreettisen ja käytännön koulutuksen antaminen siten, että koulutettava sen perusteella:

- a) täyttää tandemhyppymestarin kelpoisuudesta annetut vaatimukset
- b) tuntee tandemhyppäämisessä käytettävän kaluston ja sen käytön, käytönaikaiset tarkastukset sekä osaa pakata tandempäävarjon
- c) kykenee kouluttamaan oppilaan tandemhypylle käyttäen parhaita koulutusmenetelmiä ja -välineitä
- d) kykenee suorittamaan turvallisia tandemhyppyjä oppilaiden kanssa
- e) ymmärtää oman toimintansa ja ulosannin merkityksen lajin imagolle
- f) ymmärtää itsensä jatkuvan kehittämisen, oman toiminnan arvioinnin ja lajin yleisen kehityksen seuraamisen merkityksen.

4 Pääsyvaatimukset

Tandemhyppymestariksi koulutettavan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- vähintään 18 vuoden ikä
- voimassa oleva laskuvarjohyppääjän D-lisenssi
- vähintään kolmen vuoden kokemus laskuvarjourheilussa
- voimassa oleva kouluttajakelpoisuus
- vähintään 500 itseaukaisuhypyn kokemus liitovarjolla
- vähintään neljä tuntia vapaapudotusaikaa
- vähintään yksi pakkotilanteessa tai harjoituksissa suoritettu pääkuvun irti-päästö
- vähintään 50 laskuvarjohyppyä kurssia edeltävän 12 kuukauden aikana
- täyttää tandemhyppymestarille asetetut terveydelliset vaatimukset.

5 Tandemhyppymestarikurssi

Tandemhyppymestarikoulutus muodostuu kolmesta osiosta:

1. ennakotehtävät ja teoriakoe
2. tandemhyppymestarikurssi lähiopetuksena
3. tandemhyppymestarikurssin jälkeen suoritettavat harjoitushypyt.

5.1 Ennakotehtävät ja teoriakoe

Kokelas perehtyy omatoimisesti eksaminaattorin määrittämään valmistajakohtaiseen materiaaliin. Kokelas tekee materiaaliin perustuvan teoriakokeen eksaminaattorin ohjeistamalla tavalla.

5.2 Tandemhyppymestarikurssi

5.2.1 Tietopuolinen koulutus

- tandemhyppymestarin vastuu
- tandemhyppäämistä koskevat ilmailumääräykset ja SIL ry:n ohjeet
- valmistajakohtaiset ohjeet ja servicebulletinit
- kalustokoulutus
 - kalustoon tutustuminen, ominaisuudet
 - pakkaaminen
 - kaluston käyttäminen
 - tarkastukset ja käyttäjän huoltotoimenpiteet
- toimintamenetelmät
 - koneen kuormaaminen ja toiminta koneessa
 - uloshyppymenetelmät
 - vapaapudotus ja droguevapaa
 - avaus sekä avauksen jälkeiset tarkastukset ja toimenpiteet
 - kuvunkäsittely
 - laskeutuminen
 - erityistapaukset

- vaara- ja poikkeustilanteet
 - vaaratilanteet hyppylennolla
 - oppilaan aiheuttamat vaaratilanteet
 - droguen aiheuttamat vaaratilanteet
 - vajaatoiminnot
 - laskeutuminen laskeutumisalueen ulkopuolelle
- kuvaajan ohjeistaminen ja toiminta.

5.2.2 Harjoitukset

- kaluston tarkistaminen
- oppilaan kouluttaminen
- oppilaan varustaminen, pukeminen ja valjaiden sovittaminen
- hyppymestarin varusteiden pukeminen ja sovittaminen
- toiminta koneessa, oppilaan kiinnittäminen ja kiristäminen
- uloshyppy
- droguen heitto ja tarkastus
- kahvatarkastukset
- vapaapudotus
- avaaminen, tarkastukset ja varjon ohjaaminen
- oppilaan huomioiminen, laskeutumisen kertaaminen
- laskeutuminen
- toiminta vaaratilanteissa
- varavarjon käyttö ja ohjaaminen
- tandempäävarjon ja droguen pakkaaminen.

5.2.3 Käytännön hyppytoiminta

Kurssiin kuuluu vähintään kymmenen (10) tandemhyppyä, joista vähintään yhdellä kokelaan on oltava oppilaan asemassa.

Kurssin lähiopetuksessa suoritetaan vähintään viisi (5) tandemhyppyä. Hyppytoiminta voidaan aloittaa, kun vaaratilanneharjoittelu on suoritettu ja taso 1 harjoiteltu.

Hyppyohjelma

TASO	SUORITUS
1	Valmistajasta riippuen joko: 1.) Tandemhyppy kokelaan toimiessa oppilaana eksaminaattorin, evaluaattorin tai toisen kokelaan toimiessa hyppymestarina, tai 2.) Soolohyppy tandemvarusteilla. Hyppyohjelma molemmissa tapauksissa: • oppilas heittää droguen enintään 10 s uloshypystä • droguen tarkastus • kahvatarkastus, molemmat suorittavat • 2 x 360 käännös • liuku • oppilas avaa päävarjon 1800 metrissä 1-kahvasta

	• kuvun ja varusteiden tarkastus • oppilaan valjaiden säätö • kuvunkäsittely, laskeutumisen harjoittelu • laskeutuminen eksaminaattorin määrittämälle alueelle.
2	Kokelas hyppymestarina. Oppilaana joko toinen kokelas (mikäli tämä suorittaa tasoa 1), evaluaattori tai eksaminaattori. • muuten suoritus kuten taso 1 • jos taso 1 on hypätty evaluaattorin tai eksaminaattorin kanssa, hypätään tason 2 tilalla taso 3.
Tasohyppyjen 1 ja 2 järjestys voidaan vaihtaa eksaminaattorin harkinnan mukaan.	
3	Kokelas hyppymestarina eksaminaattorin, evaluaattorin tai toisen kandidaatin kanssa, kandidaatti suorittaa kaikki hyppymestarin toimenpiteet. Harjoitellaan normaalin tandemhypyn toimintamalli. • droguen heitto enintään 10 s uloshypystä • droguen tarkastus • kahvatarkastus, molemmat suorittavat • lentosuunnan kääntäminen kasvot aurinkoa kohti pitäminen siinä • päävarjon avaus 1800 metrissä (1 kahva) • kuvun ja varusteiden tarkastus • oppilaan valjaiden säätö • kuvunkäsittely, laskeutumisen harjoittelu • laskeutuminen eksaminaattorin määrittämälle alueelle.
4	Epästabiili uloshyppy ja hypyn stabilointi. Kokelas hyppymestarina, eksaminaattori tai eksaminaattorin määrittämä evaluaattori oppilaana. • epästabiili uloshyppy, hyppymestari stabiloi hypyn • käännökset 2 x 360° • droguen heitto viimeistään 2400 metrissä • kahvatarkastukset • päävarjon avaus 1800 metriä • kuvun ja varusteiden tarkastus • oppilaan valjaiden säätö • kuvunkäsittely, laskeutumisen harjoittelu • laskeutuminen eksaminaattorin määrittämälle alueelle.
5	Stabiilin saavuttaminen vapaapudotuksen aikana. Kokelas hyppymestarina. Oppilaana eksaminaattori, toinen kandidaatti tai evaluaattori. • uloshyppy etu- tai takaperin, 5 voltia eteen- tai taaksepäin kerien. • stabilointi • kun stabiili, droguen heitto ja tarkastus • kahvatarkastukset • oppilaan asentovirheiden korjaaminen • päävarjon avaus 1800 metrissä

	• kuvun ja varusteiden tarkastus • oppilaan valjaiden säätö • kuvunkäsittely, laskeutumisen harjoittelu • laskeutuminen eksaminaattorin määrittämälle alueelle.
--	--

Tasoilla 1–3 hyppykorkeus vähintään 3000 metriä.

Tasoilla 4–5 hyppykorkeus vähintään 3500 metriä.

Vaihtoehtoisesti voidaan noudattaa valmistajan koulutusohjelman mukaista hyppyohjelmaa eksaminaattorin harkinnan mukaan.

5.3 Tandemhyppymestarikurssin jälkeen suoritettavat harjoitushypyt

Koulutettavan on hypättävä hyväksytysti suoritettua tandemhyppymestarikurssin jälkeen vähintään viisi harjoitustandemhyppyä toimien tandemhyppymestarina. Oppilaana näillä hypyillä on oltava henkilö, jolla on yli 100 itseaukaisuhyppyä ja voimassa oleva laskuvarjohyppääjän lisenssi. Hypyillä on käytettävä tandemkaluston valmistajan määrittämiä turvavarusteita sekä noudatettava valmistajan tai eksaminaattorin määrittämää hyppyohjelmaa. Harjoitushypyillä ei saa käyttää kuvaajaa.

6 Hylätyt tai tekemättä olevat suoritukset

Kukin hyppy- tai koulutussuoritus on mahdollista uusida kerran kurssin aikana. Mikäli kokelas ei saa hyväksyttyä suoritusta toisella yrityksellä, koulutus keskeytetään ja eksaminaattori määrittää jatkoharjoitteluohjeet.

Mikäli kurssin aikana jää hyväksymättömiä suorituksia, kurssilaisen tulee suorittaa puuttuvat aiheet 12 kuukauden kuluessa kurssin päättymisestä kurssin eksaminaattorin kanssa. Muussa tapauksessa hänen tulee käydä koko kurssi uudelleen.

7 Kurssin kesto ja tuntijaottelu

Tuntijaottelu on ohjeellinen ja eksaminaattori päättää koulutuksen lopullisen toteutuksen.

AIHE	Oppitunti	Harjoitus	Hyppytoiminta
Kurssin avaus ja paperityöt - kaluston, varusteiden ja asiakirjojen tarkistus	1 h		
Kokeen tarkistaminen	2 h		
Ilmailulaki ja -määräykset	0,5 h		
Tandemhyppymestarin vastuu	0,5 h		
Lentokone ja yhteistoiminta lentäjän sekä muiden hyppääjien kanssa	0,5 h		
Tandemhyppymestarin tehtävät ja toimintamenetelmät	0,5 h	2 h	

Tandemkalusto - kalustoon perehtyminen - pakkaaminen - kaluston käyttäminen - tarkastukset	1 h	4 h	
Vaaratilanteet tandemtoiminnassa - vaaratilanteet hyppylennolla - oppilaan aiheuttamat vaaratilanteet - droguen aiheuttamat vaaratilanteet - vajaatoiminnot - laskeutuminen laskeutumisalueen ulkopuolelle	1 h	1 h	
Kuvaajan ohjeistaminen ja toiminta	0,5 h		
Tandemoppilaan kouluttaminen		2 h	
Hyppytoiminta			16 h
Kurssin päättäminen	0,5 h		
Yhteensä	8 h	9 h	16 h

8 Kurssitodistus

Eksaminaattori antaa kokelaalle koulutustodistuksen kaikkien vaiheiden tultua hyväksytysti suoritetuiksi. Kurssitodistuksessa tulee eritellä, mille järjestelmälle kokelas on koulutettu. Eksaminaattori toimittaa tandemlaskuvarjovalmistajan edellyttämän materiaalin valmistajalle valmistajan kelpoisuuden myöntämiseksi.

9 Ulkomaisen kelpoisuuden konvertointi suomalaiseksi

Mikäli ulkomainen kelpoisuus on Suomessa hyväksytyn valmistajan koulutusohjelman mukainen (*Strong*, *UPT Sigma*, *SWS Fire*), hakijalle on koulutettava seuraavat asiat:

- Tandemhyppäämistä koskevat suomalaiset ilmailumääräykset.
- Laskuvarjohyppääjän toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset.
- Vähintään yksi tandemhyppy ko. valmistajan eksaminaattorin kanssa.
- Teoriakoe.

Tandemeksaminaattori antaa koulutuksesta koulutustodistuksen, jota vastaan SIL ry myöntää suomalaisen kelpoisuuden.

10 Kelpoisuuden ristiinkoulutus toisen valmistajan järjestelmälle

Noudatetaan valmistajakohtaisia vaatimuksia ja koulutusta.

TANDEMHYPPYMESTARIN KELPOISUUSVAATIMUKSET

TANDEMHYPPYMESTARIKELPOISUUS

Ennen kuin D-lisenssihyppääjä voi toimia tandemhyppymestarina, on hänen täytettävä seuraavat sekä Suomen Ilmailuliitto ry:n ohjeessa ***Laskuvarjohyppääjän toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset*** kohdassa 2.3.5 luetellut kelpoisuusvaatimukset.

Tandemhyppymestarikurssi

Hyppääjän on suoritettava hyväksytysti tandemhyppymestarikurssi.

Toimenpiteet kurssin jälkeen

Tandemhyppymestarikurssin jälkeen kurssilaisen on suoritettava viisi valmistajan tai eksaminaattorin määrittämän hyppyohjelman mukaista harjoitustandemhyppyä.

Kurssin kaikkien osioiden tultua suoritetuksi antaa kurssin vastuullinen eksaminaattori koulutustodistuksen. Hyppääjä voi kurssitodistuksen saatuaan hakea tandemhyppymestarin kelpoisuutta Suomen Ilmailuliitosta.

Kelpoisuus

Kelpoisuus myönnetään kalustokohtaisesti ja tandemhyppymestarilla on oikeus käyttää vain myönnetyn kelpoisuuden mukaista kalustoa hyppyillään. Kelpoisuus merkitään hyppääjään kelpoisuustodistukseen seuraavasti:

- TAN-I (Fire)
- TAN-I (Sigma)
- TAN-I (Strong)

Tandemhyppymestarilla voi olla kelpoisuus useiden valmistajien järjestelmälle.

TANDEMHYPPYMESTARIKURSSIN SUORITUSKORTTI

Nimi: _____

Järjestelmä:

	Fire
	Sigma
	Strong

1. ENNEN KURSSIN ALKAMISTA

	PVM	Eksaminattori
D-lisenssi		
Yli 3 vuotta kokemusta		
Vapaapudotusta yli 4 tuntia		
Hyppymäärä yli 500 IA liitovarjolla		
Kuvunpäästö		
Täyttää terveydelliset vaatimukset		
Kouluttajakelpoisuus		

2. KURSSIN AIKANA

Suorittanut hyväksytysti teoriakokeen

Eksaminaattori

PVM

Suorittanut hyväksytysti seuraavat osiot:

	PVM	Eksaminaattori
Tandemin historia		
Tutustuminen kalustoon		
Vaara- ja pakkotilanteet		
Oppilasvaljaan sovittaminen		
HM-valjaan sovittaminen		
Toiminta koneessa		
Uloshyppy		
Vapaapudotus		
Droguen heitto		
Drogu vapaa, kahvatarkastus ja avaus		
Kuvunkäsittely		
Oppilaan kouluttaminen		
Pakkaus koulutus		

Hyppytoiminta:

NRO	PVM	Oppilas	Huomiot	Eksaminaattori
1				
2				
3				
4				
5				

3. KURSSIN JÄLKEEN

Harjoitushyppyt

TASO	PVM	Oppilas	Huomiot	Kuittaus
1				
2				
3				
4				
5				

SUORITTANUT HYVÄKSYTYSTI KOULUTUKSEN KAIKKI OSIOT

Eksaminaattori

PVM